

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 20^Η

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΘΕΟΣ

Πρὸς

τόν ἱερό Κληρὸ καὶ τὸν εὐσεβῆ λαό
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης

Ἀγαπητοὶ μου πατέρες καὶ εὐλογημένοι μου χριστιανοί,

Εὐρισκόμενος ἀκόμη σὲ σωματικὴ ἀδυναμία, λόγω τῆς πρόσφατης ἐπέμβασης γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ρήξης τοῦ ἀχιλλείου τένοντα ποὺ ὑπέστην, σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ αἰσθήματα τῆς ἀγάπης, μὲ τὰ ὁποῖα μὲ κατακλύζετε αὐτὸ τὸ διάστημα.

Ἐφ' ὅσον δὲν δύναμαι, ἀκόμη, παρὰ τὴν σφοδρὴ μου ἐπιθυμία, νὰ τελέσω τὴν Θεία Εὐχαριστία, ἐπιθυμῶ σὲ μιὰ τόσο μεγάλη ἐκκλησιαστικὴ Ἑορτῇ, νὰ ἐπικοινωνήσω μαζί σας τουλάχιστον διὰ τοῦ γραπτοῦ λόγου καὶ νὰ σᾶς ἐμπιστευθῶ τὶς ταπεινὲς μου σκέψεις, ἐπικαλούμενος τὸν Ἀνωθεν Φωτισμὸ τοῦ Παρακλήτου Πνεύματος.

Εἶναι ἐξαιρετικὰ σημαντικὸ νὰ μὴν λησμονοῦμε, ὅτι ἡ Πεντηκοστὴ εἶναι ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία ἔγινε Σῶμα Χριστοῦ. Ἐκ τούτου ὅλοι ἐμεῖς ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἐλάβαμε τὸ ἅγιο Βάπτισμα, ἔχουμε ἀξιωθεῖ, ἐνδυθέντες τὸν Χριστὸ, νὰ γίνουμε τίμια μέλη τοῦ Θεανθρώπινου Σώματός Του καὶ νὰ καταστοῦμε ἄνθρωποι «καινοὶ», πραγματικὰ καινούριοι.

Ἐπίσης, πρέπει νὰ τονισθεῖ, πὼς ἡ Πεντηκοστὴ εἶναι ἡ ἐπιφανὴς ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποία τὸ Ἅγιο Πνεῦμα κατῆλθε «ἐν εἵδει πυρίνων γλωσσῶν ἐπὶ τοὺς Ἁγίους Μαθητὰς καὶ Αποστόλους». Δὲν πρόκειται γιὰ μιὰ ἀπλὴ ἐορταστικὴ ἀνάμνηση ἑνὸς γεγονότος, ἀλλὰ γιὰ τὸ ἴδιο τὸ θεμέλιο

τῆς σωτηρίας μας, ἐφ' ὅσον διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τελεσιουργεῖται ἡ ἔνωση τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεό.

Αὐτὴ ἡ ὄντολογικὴ ἔνωση, ὅπως ἀκούσαμε στὸ σημερινὸ Εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα, πραγματώνεται μὲ τὴν ἐλεύθερη ἀνταπόκριση τοῦ ἀνθρώπου στὴν πρόσκληση τοῦ Χριστοῦ: «Ὅποιος διψᾷ, ἅς ἔλθει σὲ μένα καὶ θὰ πιεῖ»¹. Καὶ αὐτὴ ἡ πρόσκληση δὲν ἀναφέρεται προφανῶς στὸ ὕδατινο στοιχεῖο τῆς φύσης, ἀλλὰ ἀποτελεῖ ἀγαπητικὴ πρόσκληση σὲ κοινωνία μαζί Του. Τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖο προσφέρει ὁ Χριστὸς, εἶναι, σύμφωνα μὲ τὸν ἅγιο Ἀπόστολο καὶ εὐαγγελιστὴ Ἰωάννη, «τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, τὸ ὁποῖο ἐπρόκειτο νὰ λάβουν ὅσοι θὰ Τὸν πίστευαν»². Παρομοίως καὶ ὁ Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας σημειώνει, ὅτι «ζωντανὸ νερὸ, ὀνομάζει (ὁ Χριστὸς) τὴν ἐνέργεια τοῦ Παναγίου Πνεύματος»³, καθ' ὅσον τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ὅπως τὸ νερό, καθαίρει, ζωογονεῖ καὶ δροσίζει τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου.

Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὁ ἄνθρωπος γίνεται φορέας τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ. Μάλιστα, ὁ Κύριος δὲν ὑπόσχεται ἀπλὴ λήψη τῆς Χάριτος, ἀλλὰ ἀξιώνει τὸν πιστὸ μεγάλης δωρεᾶς καὶ πλούσιας πνευματικῆς καρποφορίας. Ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητὴς ἐρμηνεύει σχετικᾶ, ὅτι «ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου γίνεται πηγὴ, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀναβλύζει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ ἀρδεύει ὅλον τὸν ἐσωτερικὸ ἄνθρωπο»⁴.

Ὁ τρόπος δὲ διὰ τοῦ ὁποίου ἐτοιμάζεται ἡ ἀνθρώπινη καρδιά, ὥστε νὰ χωρέσει τὴν Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι ἡ κάθαρση, μέσῳ τῆς μετανοίας. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος -ὡς μέλος τῆς Ἐκκλησίας- ἀγωνίζεται ἐν μετανοίᾳ τὸν καλὸ ἀγῶνα τῆς τήρησης τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ δὲν παραλείπει νὰ τροφοδοτεῖται ὑπαρξιακὰ μὲ τὴν ζείδωρο καὶ ἁγιαστικὴ θεία Χάρη συμμετέχοντας στὰ ἱερὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας -ἰδιαίτατα στὸ σωτηριῶδες καὶ καθάρσιο τῆς ἱερᾶς Ἐξομολόγησης καὶ τὸ ὑπερφυῆς τῆς Θείας Εὐχαριστίας- δέχεται τὴν Θεία ἔλλαμψη καὶ ἀποκτᾷ ἐμπειρία τῆς ὀλόφωτης παρουσίας Του, ὅπως ὁ Ἰδιος καὶ πάλι ἐπαγγέλε-

¹ «Εἰ τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς μὲ καὶ πινέτω» (Ἰω. 7,37).

² «τὸ Πνεῦμα ὃ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες» (Ἰω. 7,39)

³ «Υδὼρ γὰρ τὸ ζῶν λέγει τὴν ἐνέργειαν τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου», Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, In Ioannis Evangelium, PG 74, 498b

⁴ Μάξιμος Ὁμολογητής, Ambigua, PG 91, 1080c

ται: «Εγώ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ἐκεῖνος ποὺ μὲ ἀκολουθεῖ δὲν θὰ πλανιέται μέσα στὸ σκοτάδι, ἀλλὰ θὰ ἔχει τὸ φῶς ποὺ ὁδηγεῖ στὴ ζωὴ»⁵.

Ἀδελφοὶ μου καὶ παιδιὰ μου,

Αὐτὸς ὁ Ἄνωθεν Φωτισμὸς τῆς Πεντηκοστῆς δὲν ἀφορᾷ μόνο στοὺς Ἀποστόλους ἢ κάποιους ὀλίγους, «τέλειους» καὶ «ἐκλεκτοὺς». Προορίζεται γιὰ ὅλους μας ἀνεξαιρέτως. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ σημερινὴ ὑμνολογία μᾶς ἀποκαλεῖ «τέκνα φωτόμορφα»⁶ καὶ τονίζει ὅτι: «Σὲ ὅσους ἡ θεόσταλτη Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔπνευσε, εἶναι λαμπροί, ἀστραπόμορφοι, ἀλλοιωμένοι μὲ τὴν παράδοξη, πανέμορφη ἀλλοίωση»⁷.

Εὐχόμενος πατρικά, νὰ ὑφίστασθε πάντοτε αὐτὴ τὴν «καλὴ ἀλλοίωση» καὶ νὰ τὴν μεταδίδετε σὲ ὅλο τὸν κόσμο, σᾶς ἀσπάζομαι ἐν φιλήματι ἁγίῳ καὶ διατελῶ.

Μετ' εὐχῶν καὶ ἀγάπης πατρικῆς

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΘΕΟΣ

⁵ «Εγώ εἶμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ἀκολουθῶν ἐμοί, οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς» (Ἰω. 8,12)

⁶ Ἰαμβικὴ Καταβασία ε' Ὁδῆς ἑορτῆς Πεντηκοστῆς.

⁷ «Ὅσοις ἐπνευσεν ἡ θεόρρυτος Χάρις, λάμποντες, ἀστράπτοντες, ἡλλοιωμένοι, ὁθνεῖαν ἀλλοίωσιν εὐπρεπεστάτην» (β' τροπάριον τῆς Θ' Ὁδῆς τοῦ Κανόνος τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς).